

Kurzus előadója: Prof. Dr. Pál Ferenc
Kurzus megnevezés: A nagy „boom”, avagy a dél-amerikai próza áttörése
Kurzus megnevezése angolul: The the great ”boom” or the breakthrough of the latin-american prose
Kurzus kódja: CUL11-231
Oktató elérhetősége: email: pal.ferenc@btk.elte.hu honlap: fogadóóra: Kedd 13,30-14,30

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar
Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): félév végi vizsga
Követelmények: max.3 hiányzás az előadásokon, részvétel a félév közbeni zárthelyi vizsgán

<p>Kurzus leírása, tematikája:</p> <p>Latin-Amerika irodalma a még a gyarmati korban megszületett első irodalmi alkotások után igen sokáig ismeretlen maradt a földrészen kívüli olvasóközönség előtt, vagy csak néhány európai és észak-amerikai irodalomtörténész és kutató foglalkozott a déli-amerikai földrész spanyol és brazil nyelvű irodalmával. A nagy áttörés az 1960-as évek közepén történt, amikor néhány író, jelesen az argentin Borges és Cortázar, a kolumbiai García Márquez, a perui Vargas Llosa, a mexikói Carlos Fuentes, a kubai Alejo Carpentier művei egyik pillanatról a másikra hatalmas sikert arattak, és ezzel a latin-amerikai irodalom bevonult a köztudatba.</p> <p>A latin-amerikai irodalom eme hatvanas évekbeli áttörését, amelyet az irodalomtörténet máig a „boom” terminussal jelöl, általában a García Márquez-i <i>Száz év magány</i>, és vele együtt a mágikus realizmus, vagy ahogy Latin-Amerikában szívesebben mondják „a csodás való” térhódításával szokták magyarázni, és mellette kevésbé említik meg – talán Vargas Llosa kivételével – azokat az írókat, akik az ötvenes-hatvanas években hozzájárultak a latin-amerikai irodalom térnyeréséhez Európában és Észak-Amerikában.</p> <p>A jelen kurzus célja a latin-amerikai irodalom „világirodalmivá válásában” látványos vagy kevésbé látványos áttörésében szerepet játszó szerzők, irodalmi irányzatok bemutatása, műveik elemzése, és a hatvanas évek irodalmához kapcsolódó jelenkori tendenciák felvázolása.</p> <p>Vázlatos tematika:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1, A „boom” írói és művei. A „boom” előzményei és története. 2, A latin-amerikai próza rövid áttekintése. A regény hagyományai. Elfeledett és továbbélő művek, irányzatok. 3, Az első kapcsolatok az európai irodalommal. Borges, a Boedo és Florida utcai irodalmi csoportosulások. Kísérletezés az argentin irodalomban, és a posztmodern első

megnyilatkozásai.

4, Cortázar az elbeszélő és regényíró. A szürrealista elbeszélésektől a lóugrásban olvasható regényig (Sántaiskola).

5, A latin-amerikai valóság: a civilizáció és a barbárság, a latin-amerikai sajátos idő- és térviszonyok problematikája. Vargas Llosa, Carpentier és García Márquez.

6, A tájregények, a puszták és az őserdők. A valóság és a „csodás való”. Carpentier és Gabriel García Márquez.

7. A városi regények. Az elmagányosodott egyén. Juan Carlos Onetti. Leopoldo Marechal, Ernesto Sábato.

8, A mágikus realizmus megszületése és továbbélése. Gabriel García Márquez, Juan Rulfo, Laura Esquivel, Isabel Allende.

9. A függetlenség, a latin-amerikai forradalmak és a földrész létproblémái. Vargas Llosa, Carlos Fuentes.

10. Az irónia, a szatíra és az erotika megjelenése a latin-amerikai irodalomban. Cortázar, Cabrera. Vargas Llosa.

11. Lektűrök és vizuális irodalom. Regény-e a tévéregény?

Kurzushoz tartozó kötelező irodalom:

Jorge Luis Borges. *A tükör és a maszk*. Európa, 2009

Alejo Carpentier. *Eltűnt nyomok*. Európa, 1978

A fény százada. Európa,

Rendszerek és módszerek. Magvető, 1982

Julio Cortázar. *Nagyítás*. Európa. 1977, 1981

Sántaiskola. L'Harmattan, 2009

Carlos Fuentes. *A hadjárat*. Európa 1995

Áttetsző tartomány. Európa, 1980,

Mario Vargas Llosa. *Négy óra a Catedralban*. Európa, 2006

A zöld palota. Európa, 2005

Júlia néni és a tollnok. Európa, 2009

Gabriel García Márquez. *Száz év magány*. Magvető 2010

A pátriárka alkonya. Magvető, 2003

Juan Carlos Onetti: *Rövid az élet*. Európa, 2008

Juan Rulfo. *Pedro Páramo, Lángoló síkság*. Európa, 1978.

Isabel Allende. *Kísértetház*. Európa, 2005.

Laura Esquivel. *Szeress Mexikóban*. Ulpius-ház, 2006.

Kulin Katalin. *Mítosz és valóság*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1977

Ariel és Kalibán – *A latin-amerikai esszé klasszikusai*. Budapest, Európa, 1984

Kulin Katalin. *Esszék latin-amerikai regényekről*. Szeged, Jate, 1993

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

Carlos Fuentes. *La Gran Novela Latinoamericana*. Alfaguara, 2011

Bényei Tamás. *Apokrif iratok*. Mágikus realista regényekről. Debrecen, Kossuth, 1997.

John. S. Brushwood, *The Spanish American Novel: A Twentieth-century Survey*. Austin, University of Texas Press, 1975

Menton, Seymour: *História verdadera del realismo mágico*. México, FCE, 1998

Megjegyzés: a folyamatos felkészülést segítheti az angol, francia, spanyol vagy német nyelvű szakirodalom olvasása, amelyre az egyes órákon hívjuk fel a hallgatók figyelmét
Rendszeresen szükséges technikai eszközök: